

Cultusministeriets Fordeel. Det er nemlig aabenbart, hvad de andre Ministerier angaaer, hvorfra jeg dog undtager begge Krigsministerierne, under hvis Omsorg vor indre Udvikling er lagt, at der for ethvert af disse Ministeriers Vedkommende er skeet meget betydelige baade administrative og legislative Reforme, og man veed med Bestemthed, at endnu flere og vigtigere ere forberedte og paataente; men, seer man hen til Cultusministeriets Virksomhed i samme Tidrum, med Hensyn til Almueffolevæsenet, og jeg maa bede bemærket, at det er kun herom, jeg taler, da er det ligesaa aabenbart, at der i denne Henseende hverken har vist sig nogen stor Virksomhed eller nogen egentlig Tendents til Reforme i dette Ministerium, idetmindste ikke under den nærværende Minister; de eneste to Forslag i sin Tid, hvori en Reformtendents i denne Retning muligt aabenbarede sig; Circulæret af 1848 om høiere Bondeskoleers Oprettelse, og Foranstaltningerne, som samme Aar bleve truffe for at indhente Oplysning om, hvad Skolevæsenet kostede Landet, tilhøre nemlig den forrige Cultusminister; de fremtrædende Foranstaltninger til Almueffolevæsenets Fremme, som kunne paavises under den nærværende, ere, saavidt mig bekiendt, kun Circulæret af 14de Febr. f. A. hvori det indskræmpes Sogneforstanderne, ikke at forglemme at irettesætte og mulctere Skolelærerne, naturligtvis saafremt de have fortjent det, og Forslaget til Degnepenstonens Afkæffelse; men hvorledes man end bedømmer disse Foranstaltninger, saa er den ene dog kun en mindre betydende administrativ, og den anden en ligesaa ubetydelig legislativ, der desuden af Ministeren er indført i Thinget og motiveret som en finantiel, saa at disse to Foretagender neppe kunne underlægges nogen stor Reformtendents. En Sammenligning som den antydede kan derfor efter min Formening ikke falde ud til Cultusministerens Fordeel, kan derfor ei heller Andet end vække nogen Uro og Bekymring for Almueffolevæsenets Fremtid, ikke saameget dog paa Grund af det, der er skeet, eller paa Grund af, at der ikke er skeet Noget, som paa Grund af, at den høitærede Minister staaer aldeles ubestemt ligeoverfor dette vigtige Reform-

spørgsmaal; thi hverken af Ministerens hidtidige officielle Virksomhed eller af hans officielle Udtalelser fremgaaer der Noget, hvorfra man med Bestemthed kan vide, om Cultusministeren vil en Reform af Almueffolevæsenet, eller om han ikke vil nogen Reform, om Cultusministeren, saasnuart Forholdene tillade det, vil lægge Haand paa Reformværket og allerede har forberedte det, eller om det vil blive opsat og skudt ud paa ubestemt Tid; ikke kan man vide, om Reformerne ville blive foretagne i denne eller i hiin Retning, efter dette eller efter hiint Princip. En saadan Ubestemthed ligeoverfor et saa vigtigt Spørgsmaal er i Tiden aldeles uholdbar, og lige skadelig for Ministeren, som for Sagen. Det kan imidlertid gjerne være, at Ubestemtheden kun er en tilsyneladende, det kan gjerne være, at der er foretaget, at der er forberedte, at der er paataent Meget, som man ikke veed, det kan gjerne være, at den høitærede Minister kun hidtil har savnet en Leilighed til at sætte Thinget i Kundskab derom. — Jeg vilde ønske det; og dersom min Interpellation kunde give Ministeren en saadan Leilighed, saa var dens væsentligste og egentlige Hensigt opnaaet. Idet jeg nu forventer den høitærede Ministers Svar, skal jeg gjentage og slutte med, hvad jeg i Begyndelsen udtalte: at vi, som have bestemt os til at stille denne Interpellation, have troet baade i den høitærede Ministers Stilling og i hans Personlighed at have Borgen for at faae et saa bestemt og tydeligt Svar, som Sagens Natur tillader, men hverken et ubestemt eller utydeligt, endnu mindre et undvigende eller omgaaende.

Cultusministeren: Den ærede Rigsdagsmand, som nu har stillet sit Spørgsmaal til mig, har paa dette Spørgsmaal ønsket et bestemt og tydeligt Svar, ikke et undvigende og omgaaende; jeg skal give et saa bestemt Svar, som jeg troer, det er muligt i dette Dødblik at give; om det Svar, jeg giver, maatte synes at være undvigende, vil jeg overlade det ærede Thing at bedømme. Jeg vil begynde med at besvare det almindelige Spørgsmaal, som gaaer forud for det specielle, om jeg vil forelægge en Lov for denne eller næste Rigsdag, nemlig om jeg